

Lesson Notes № 77

Курс з історії України Ч. 7: Друга світова війна

Ukrainian History Course Part 7: Second World War

Link to audio: ukrainianlessons.com/episode77

Вільний вступ

Добрий день усім слухачам подкасту «Уроки української»!

Hello to all listeners of the Ukrainian Lessons Podcast!

Мені зва́ти А́нна, я вчи́телька украї́нської мо́ви і ве́дуча цьо́го подка́сту. Я створи́ла цей проє́кт, щоб ба́гато люде́й в усьо́му сві́ті могли вивча́ти украї́нську мо́ву, а та́кож дізнава́тися про украї́нців, на́шу култьу́ру і, зві́сно, істо́рію.

My name is Anna; I am a teacher of the Ukrainian language and this podcast's host. I created this project so that many people around the world could learn the Ukrainian language, as well as learn about Ukrainians, our culture, and, of course, history.

За́раз на подка́сті ми ба́гато гово́римо про істо́рію Украї́ни. Ми́нуло́го ра́зу уро́к бу́в про жахли́вий пе́ріод 20-30 ро́ків, про ста́лінські репресі́ї, те́ро́р і Голодомо́р. На жаль, 40-і ро́ки не бу́ли кращи́ми, то́му що тоді́ відбу́валася Дру́га світо́ва війна́.

Now we are talking a lot about the history of Ukraine on the podcast. Last time, the lesson was about a terrible period of the 1920s-1930s, about Stalin's repressions, terror, and Holodomor. Unfortunately, the 1940s were not better because World War II took place then.

Ра́ніше в Украї́ні лю́ди ду́мали, що війна́ розпо́чалась у 1941 ро́ці. Хо́чя наспра́вді це бу́в, зви́чайно, 1939 ро́к. Чо́му так? Про це і ба́гато інши́х фа́ктів про Дру́гу світо́ву війну́ в Украї́ні ви дізна́єтесь сьо́годні.

Before, in Ukraine, people thought that the war had begun in 1941. Although, in fact, it was, of course, 1939. Why is that so? Today, you will learn about this and many other facts about the Second World War in Ukraine.

Тож вмо́щуйтеся зру́чно і слуха́йте ваш но́вий уро́к украї́нської!

So, make yourselves comfortable and listen to your new Ukrainian lesson!

Енциклопедія

- **Друга світова війна** — World War II, also known as the Second World War, was a global war that lasted from 1939 to 1945.
- **Договір про ненапад (Пакт Молотова-Рібентропа)** — The Molotov-Ribbentrop Pact, also known the German-Soviet Non-Aggression Pact, was a neutrality pact between Nazi Germany and the Soviet Union, signed in Moscow on 23 August 1939.
- **Адольф Гітлер** — Adolf Hitler.
- **Румунія** — Romania.
- **Угорщина** — Hungary.
- **Буковина** — Bukovina is a historical region in Central Europe, divided between Romania and Ukraine, located on the northern slopes of the Central Eastern Carpathians and the adjoining plains.
- **Закарпаття** — Carpathian Ruthenia or Zakarpattia is a historic region on the border between Central and Eastern Europe, mostly located in western Ukraine's Zakarpattia Oblast.
- **Євреї** — Jews.
- **Битва під Сталінградом** (late 1942 – February 2, 1943) — The Battle of Stalingrad was the largest confrontation of World War II in which Germany and its allies fought the Soviet Union for the control of the city of Stalingrad in Southern Russia.
- **Радянський партизанський рух** — the Soviet partisan movement was the resistance movement that fought a guerrilla war against the Axis forces.
- **Українська Повстанська Армія (УПА)** — The Ukrainian Insurgent Army was a Ukrainian nationalist paramilitary and later partisan army that engaged in a series of guerrilla conflicts during World War II against Nazi Germany, the Soviet Union, Czechoslovakia, and both Underground and communist Poland. The insurgent army arose out of separate militant formations of the Organization of Ukrainian Nationalists-Bandera faction (the OUN-B), other militant national-patriotic formations, some defectors of the Ukrainian Auxiliary Police, mobilization of the local population, and others.
- **Організація Українських Націоналістів (ОУН)** — the Organization of Ukrainian Nationalists was a Ukrainian nationalist political organization, established in 1929 in Vienna.
- **Битва за Київ (1943)** — The Second Battle of Kyiv involved three strategic operations by the Soviet Red Army and one operational counterattack by the Wehrmacht, which took place between 3 October and 22 December 1943.
- **Депортація кримських татар** — the deportation of the Crimean Tatars was the ethnic cleansing of at least 191,044 Tatars from Crimea in May 1944. Within three days, NKVD used cattle trains to deport women, children, the elderly, communists, and members of the Red Army to the Soviet Republic of Uzbekistan, several thousand kilometers away. They were one of the ten ethnicities who were encompassed by Stalin's policy of population transfer in the Soviet Union.
- **Чехословаччина** — Czechoslovakia was a sovereign state in Central Europe that existed from October 1918 when it declared its independence from the Austro-Hungarian Empire.

Вправи

1

Послухайте текст у подкасті і вставте ці дієслова в правильних формах:

А відбуватися

Д розпочати

Б депортувати

Е претендувати

В керувати

Є стати

Г належати

Ж створити

Ґ окупувати

З укласти

Під час **Другої світової війни** Україна була в епіцентрі подій. У 1939 році Німеччина та СРСР ¹ _____ **договір про ненапад** і після того, як **Гітлер** окупував частину Польщі, Радянський Союз захопив Західну Україну. Радянська влада одразу ² _____ там жорстоку політику, відбувалися масові арешти українських націоналістів.

У червні 1941 р. Німеччина напала на СРСР. В Україні радянська армія, погано підготовлена до війни, зазнала величезних втрат. Мільйони солдатів потрапили в полон. До кінця 1941 р. німці ³ _____ всю територію України. Союзники Німеччини — **Румунія** та **Угорщина** — окупували **Буковину** та **Закарпаття**. Німці розгорнули масовий терор проти мешканців України різних національностей. Було знищено понад мільйон **євреїв**. А понад 2 мільйони українців було ⁴ _____ до Німеччини як рабську робочу силу.

У 1943 р., після поразки німців під **Сталінградом**, масовим став **радянський партизанський рух**, який завдав німцям великої шкоди. А на Західній Україні була заснована **Українська Повстанська Армія (УПА)**, якою ⁵ _____ **Організація Українських Націоналістів (ОУН)**. Роль **ОУН** є досить спірним питанням, адже її лідери співпрацювали з німцями, проте пояснювали це тим, що хотіли ⁶ _____ незалежну українську державу. На думку частини істориків, **УПА** в різні періоди боролася проти німців і проти радянських партизанів, а також проти поляків, які ⁷ _____ на Західну Україну.

З середини 1943 р. радянські війська розпочали звільнення території України. Воно ⁸ _____ ціною величезних жертв: наприклад, лише під час **битви за Київ** загинуло понад 250 тис. швидко мобілізованих українців. Повернення радянської влади ⁹ _____ трагедією для корінного населення Криму — **татар**, яких було примусово виселено з півострова в травні 1944 року у далекі регіони СРСР. Під час цієї **депортації** загинуло багато тисяч людей.

До кінця жовтня 1944 р. вся територія України знову опинилася в радянських руках. А також Радянський Союз приєднав і ті українські землі, які до війни ¹⁰ _____ Польщі, **Румунії** та **Чехословаччині**.

2

Правда чи неправда?

1. Радянський Союз захопив Західну Україну до того, як Гітлер захопив Польщу. _____
2. Радянська армія була дуже слабкою на початку війни. _____
3. Румунія та Угорщина співпрацювали з нацистами. _____
4. Вже у 1941 році партизани завдали німцям великої шкоди. _____
5. УПА боролася тільки проти радянської армії. _____
6. Звільнення Радянського Союзу розпочалось на початку 1943 року. _____
7. Кримські татари змушені були переїхати, бо були бідними після війни. _____
8. Після Другої світової війни Українська Радянська Республіка збільшилась. _____

3

Виберіть слово, яке підходить до речення:

1. На Донбасі п'ятеро українських солдатів потрапили в _____ терористів.

A полон

B союз

B ненапад

2. Якщо довго сидіти за комп'ютером, можна завдати _____ очам.

A сили

B втрат

B шкоди

3. У лютому-березні 2014 року Російська Федерація _____ Крим.

A знищила

B окупувала

B заснувала

4. Турецька армія _____ серйозних втрат у Сирії.

A зазнала

B знищила

B уклала

5. Ми не можемо точно це знати. Це _____ питання.

A величезне

B жахливе

B спірне

6. Українська робоча _____ потрібна Європі, тому українці емігрують.

A сила

B слава

B шкода

7. Я не _____ зрозуміла питання, але відповіла правильно.

A багато

B погано

B одразу

8. У Києві на Хрещатику відбувається протест _____ корупції.

A проте

B проти

B понад

Історія України Ч. 7 «Друга світова війна»

Під час **Другої світової війни** Україна була в епіцентрі подій. У 1939 році Німеччина та СРСР уклали **договір про ненапад** і після того, як **Гітлер** окупував частину Польщі, Радянський Союз захопив Західну Україну. Радянська влада одразу розпочала там жорстоку політику, відбувалися масові арешти українських націоналістів.

У червні 1941 р. Німеччина напала на СРСР. В Україні радянська армія, погано підготовлена до війни, зазнала величезних втрат. Мільйони солдатів потрапили в полон. До кінця 1941 р. німці окупували всю територію України. Союзники Німеччини — **Румунія та Угорщина** — окупували **Буковину та Закарпаття**. Німці розгорнули масовий терор проти мешканців України різних національностей. Було знищено понад мільйон євреїв. А понад 2 мільйони українців було депортовано до Німеччини як рабську робочу силу.

У 1943 р., після поразки німців під **Сталінградом**, масовим став **радянський партизанський рух**, який завдав німцям великої шкоди. А на Західній Україні була заснована **Українська Повстанська Армія (УПА)**, якою керувала **Організація Українських Націоналістів (ОУН)**. Роль ОУН є досить спірним питанням, адже її лідери співпрацювали з німцями, проте пояснювали це тим, що хотіли створити незалежну українську державу. На думку частини істориків, **УПА** в різні періоди боролася проти німців і проти радянських партизанів, а також проти поляків, які претендували на Західну Україну.

З середини 1943 р. радянські війська розпочали звільнення території України. Воно відбувалося ціною величезних жертв: наприклад, лише під час **битви за Київ** загинуло понад 250 тис. швидко мобілізованих українців. Повернення радянської влади стало трагедією для корінного населення Криму — **татар**, яких було примусово виселено з півострова в травні 1944 року у далекі регіони СРСР. Під час цієї **депортції** загинуло багато тисяч людей.

During the Second World War, Ukraine was at the epicenter of events. In 1939, Germany and the USSR signed a Non-Aggression Pact, and after Hitler occupied part of Poland, the Soviet Union captured Western Ukraine. The Soviet government immediately began their brutal policy there, with massive arrests of Ukrainian nationalists.

In June 1941, Germany attacked the USSR. In Ukraine, the Soviet army, poorly prepared for war, suffered tremendous losses. Millions of soldiers were captured. By the end of 1941, Germans occupied the entire territory of Ukraine. Allies of Germany — Romania and Hungary — occupied Bukovyna and Transcarpathia. The Germans launched massive terror against Ukrainians of different nationalities. More than a million Jews were killed and more than 2 million Ukrainians were deported to Germany as a slave labor force.

In 1943, after the defeat of the Germans at Stalingrad, the Soviet partisan movement became massive, causing great damage to the Germans. Then, in Western Ukraine, the Ukrainian Insurgent Army (UPA) was founded, headed by the Organization of Ukrainian Nationalists (OUN). The role of the OUN is a rather controversial issue, since its leaders cooperated with the Germans, but explained this by the desire to create an independent Ukrainian state. According to some historians, the UPA, at various times, fought against Germans and against the Soviet partisans, as well as against the Poles who claimed Western Ukraine.

Since mid-1943, Soviet troops had begun liberating the territory of Ukraine. It happened at the cost of many lives. For example, during the battle for Kyiv, more than 250 thousand Ukrainians, who were quickly mobilized, died. The return of Soviet power was a tragedy for the indigenous population of Crimea — the Tatars, who were forcibly evicted from the peninsula in May 1944 to far-off regions of the USSR. During this deportation many thousands of people died.

До кінця жовтня 1944 р. вся територія України знову опинилася в радянських руках. А також Радянський Союз приєднав і ті українські землі, які до війни належали Польщі, **Румунії** та **Чехословаччині**.

By the end of October 1944, the whole territory of Ukraine was again in Soviet hands and the Soviet Union also joined those Ukrainian lands that, before the war, belonged to Poland, Romania, and Czechoslovakia.

Відповіді на вправи

1

1. З (уклала)
2. Д (розпочала)
3. Г (окупували)
4. Б (депортовано)
5. В (керувала)
6. Ж (створити)
7. Е (претендували)
8. А (відбувалося)
9. Є (стало)
10. Г (належали)

2

1. Неправда (після того)
2. Правда
3. Правда
4. Неправда (у 1943)
5. Неправда (проти німців також)
6. Неправда (з середини 1943)
7. Неправда (їх було примусово депортовано)
8. Правда

3

1. А	5. В
2. В	6. А
3. Б	7. В
4. А	8. Б

Key Vocabulary 2-77

арéшт	arrest, detention
áрмія	army, forces
величéзний	uncommonly large, tremendous, huge
виселя́ти, ві́селити	to evict, to move, to evacuate (<i>imperfective, perfective</i>)
втра́та	loss, waste
депортáція	deportation
депортува́ти	to deport (<i>imperfective, perfective</i>)
епіце́нтр	epicentre
євре́й, євре́йка	Jew (<i>male, female</i>)
же́ртва	sacrifice, victim
завдава́ти, завда́ти	to cause, to inflict, to do (<i>imperfective, perfective</i>)
гі́нути, загі́нути	to perish, to die, to go to ruin (<i>imperfective, perfective</i>)
зві́льнення	1) liberation, release, deliverance; 2) discharge
зни́щувати, зни́щити	to destroy, to annihilate, to demolish (<i>imperfective, perfective</i>)
корі́нний	1) indigenous, native; 2) radical, fundamental
лише́	only, but
мобілізо́ваний	1) mobilized; 2) mobilized soldier
на (мою́) ду́мку	in (my) opinion, in (my) view
насе́лення	population, inhabitants
націо́наліст	nationalist
націо́нальність	nationality
одра́зу = відрáзу	at once, straight away (off), instantly
окупо́вувати, окупува́ти	to occupy (<i>imperfective, perfective</i>)
підгото́влений	prepared, ready
пове́рнення	return, come back, giving back
поді́я	event, occurrence
полóн	captivity

понад	over, above, more than
потрапляти, потра́пити	to get (into), to get (to), to reach (<i>imperfective, perfective</i>)
примусо́во	under (in) constraint, forcedly
робоча сі́ла	labor force
розго́ртати, розго́рнути	to open, to unwrap, to unroll (<i>imperfective, perfective</i>)
рух	1) motion, movement; 2) traffic
солда́т	soldier
сою́зник	ally
спі́впрацюва́ти (з)	to cooperate (with), to collaborate (with)
спі́рний	disputable, questionable, controversial
ціна́	price, cost, value
шко́да	harm, damage, injure

